

מייזליץ כסיף אדריכלים – ראיון עם גנית ואודי - אדריכלים

"אנו מאמינים בחשיבה, מחקר, תכנון ופיתוח ולא רק בייצור. אנו חיים במדינה המשקיעה במחקר ופיתוח בהייטק אך לא באדריכלות. הובלת שינוי משמעה לחשוב, לבדוק ולהאמין כל יום מחדש ביכולת שלנו לייצר סביבה טובה יותר."

מייזליץ כסיף אדריכלים – ראיון עם גנית ואודי - אדריכלים.

מראיינת: צאלה לזין פלד
תאריך פרסום: 21/12/2009

משרד מייזליץ כסיף אדריכלים, הממוקם כיום בנמל תל-אביב, הוקם לפני 15 שנה על ידי האדריכלים גנית מייזליץ כסיף ואודי כסיף, נשואים והורים ל-3 בנות.

מאז הקמתו זכה המשרד במספר תחרויות פומביות ופרסים על עבודותיו ובשנה האחרונה זכה בפרס רכטר היוקרתי על תכנון המרחב הציבורי בנמל תל אביב. בין עבודותיהם נכללים גם תכנון מתחם רמז-ארלזורוב בתל אביב, כולל הקמפוס החינוכי ע"ש גודמן שנפתח השנה, תכנון מתחם לוינסקי ומגדל קלקא בתל אביב. חידוש מרכזי הערים של כרמיאל, הרצליה ונתניה, התחדשות אזור התעשייה בראשל"צ וכן תכנון בתי מגורים ובתי מלון, חנויות וחללי תצוגה.

איפה למדתם ואיך הייתה תקופת הלימודים שלכם?

התחלנו את הלימודים בבצלאל וסיימנו בלונדון. גנית ב-Westminster ואודי ב-AA. בלונדון עברנו שינוי מסלול לימודים מרתק מכיוון שהספקטרום של מה שהיה אפשר ללמוד היה עצום ושנינו הלכנו לקבוצות שהיו רדיקליות וחיפשו את התפישה והשפה החדשה. עודדו שם את הסטודנטים לחקור ולפתח את עצמם בכלים שלהם. אחת השאלות שמלוות אותנו מאז היא "מהם כל העבודה, החשיבה והאסטרטגיה שלנו?" האם עלינו לעבוד כמו בדור הקודם או לפתח כלים אחרים, יותר אסטרטגים שעוסקים בארכיטקטורה באופן שהוא יותר קונספטואלי, אופרטיבי, תוכני ופרוגרמטי ופחות פיזי? כבר בלימודים שאלנו את עצמנו "מהי ארכיטקטורה?" בלינו המון בספריות שעסקו בספרות, אנתרופולוגיה ומגדר ופחות בארכיטקטורה. עד היום אנו מאמינים כי הארכיטקטורה הינה התגבשות וקריסטליזציה של המון תחומים שונים ומאמינים שהחיים של כולנו הם מחקר אחד גדול.

ולא היה מפתח מבחינתכם להמשיך לעבוד בחו"ל לאחר הלימודים? לא הרגשתם שכאן יהיה לכם קשה יותר להניע מהלכים?

אודי: אחד הדברים שדווקא משכו אותנו לחזור לארץ זו העובדה שיש כאן דרך ארוכה יותר לעשות ואנחנו

גנית מייזליץ כסיף ואודי כסיף.

מרכז חינוכי עש גודמן, ארלזורוב 95 - תל אביב

מרכז חינוכי עש גודמן, ארלזורוב 95 - תל אביב

יכולים לתחום יותר לשינוי. בהסתכלות לאחור, 15 שנה לאחר שהקמנו את המשרד, עשינו רבים מהדברים שחלמנו לעשות ואנו מרגישים פידבק חיובי מהסביבה, בין אם אלו הרשויות, הלקוחות, הקולגות או הציבור הרחב שנהנה ומגיב לפרויקטים שלנו. אנו חשים שאפשר לעשות פה שינוי גדול יותר מבאיחורפה שהיא בעלת מסורת תכנונית מבוססת ופועלת בכיוונים הנכונים כבר הרבה מאוד שנים. בארץ הדרך יותר ארוכה אך השינוי הוא יותר משמעותי והתמורה גדולה יותר.

מהו לדעתכם מקומו של האדריכל בחברה שלנו?

אודי: אנו מאמינים שלאדריכלים מקום חשוב מאוד בחברה שלנו ולו רק מפני שעובדתית אנו חברה שבונה המון. ממשלות בעולם רואות באדריכלות נושא מרכזי מאוד בהתפתחות, ובמדינת ישראל, העומדת להכפיל את השטח הבנוי שלה ב-20 השנה הקרובות, יש לנו כאדריכלים תפקיד עצום. השאלה היא עד כמה ניקח את התפקיד על עצמנו ועד כמה החברה והרשויות יעניקו לנו את התפקיד הזה. אני מאמין שעלינו מוטלת האחריות לקבל על עצמנו את התפקיד הזה.

הסביבה הבנויה היא הסביבה הגדולה ביותר שאנו מכירים, הן מבחינת שטח הפנים שלה והן מבחינת הזמן שאנו מבלים בה. כמוכן שהטבע, הפארקים והסביבה הירוקה הם דבר חשוב, אך עובדתית רוב הישראלים חיים בתוך ערים ובניינים. למעשה רוב הזמן זהו הטבע שלנו ולכן יש לדאוג שיהיה איכותי, נעים, יעורר רגשות כלפיו, יעורר רצון לשמור עליו ולטפח אותו, יעורר רצון לשהות בו, ימנע מצבים של סבל ויהפוך את החיים שלנו לחיים של חושים מלאים, ערנות והנאה.

גנית: לאדריכלים תפקיד מאוד משמעותי בקביעת איכות החיים שלנו ושל הדורות הבאים. אנו רוצים לראות את עצמנו כמנהיגים ומובילים של החברה הבנויה ולא כטכנאים שלה. במסגרת החשיבה האסטרטגית שאנו עושים אנו מאמינים שעל האדריכלים למעשה "לחבוש את הכובעים של כולם". עלינו לייצג את האינטרסים של כל המגזרים וכל בעלי העניין. אם נהיה מספיק חכמים, אמיצים ונחושים נוכל לייצר סביבה שהיא איכותית יותר, צודקת יותר, מפרה יותר, ומקיימת יותר.

אודי: מנהיגות ברוב המקרים היא דבר שאתה לוקח במהלך החיים שלך או המקצוע שלך. עלינו להיות אקטיביים ולקחת את המנהיגות בכל תחום ובכל פרויקט. אתה יכול להיות פאסיבי ולהגיד: זה מה שביקשו ממני ולכן זה מה שאני עושה, או להגיד: יש עוד אפשרויות בואו נחשוב מחוץ לקופסא, בואו נערב גורמים שונים, בואו נשכנע מלמעלה, בואו נשכנע מלמטה, בואו נשתף את הציבור. וזה נקרא להוביל.

מרכז חינוכי עש גודמן, ארלזורוב 95 - תל אביב

מרכז חינוכי עש גודמן, ארלזורוב 95 - תל אביב

מרכז חינוכי עש גודמן, ארלזורוב 95 - תל אביב

מרכז חינוכי עש גודמן, ארלזורוב 95 - תל אביב

ומה הדרך שלכם להוביל שינוי?

גנית: פעמים רבות אנו שואפים להציף את ההגיון הבריא ולהגיע לדבר שהוא הרבה יותר פשוט והגיוני מכפי שמוצע בהתחלה. כי במקרים רבים הסביבה שלנו, מדינת ישראל, מתנהלת עם קורה מול העיניים בכל הקשור במשאבים המושקעים בתכנון. אנו מאמינים בחשיבה, מחקר, תכנון ופיתוח ולא רק בייצור. אנו חיים במדינה המשקיעה במחקר ופיתוח בהייטק אך לא באדריכלות. הובלת שינוי משמעה לחשוב, לבדוק ולהאמין כל יום מחדש ביכולת שלנו ליצור סביבה טובה יותר. לעיתים יש להמציא, לעיתים לחזור למה שהיה פעם מכיוון שהייתה שם חוכמה רבה, לעיתים לעשות משהו שלא חשבנו עליו קודם.

ואתם חשים שבמדינות אחרות המודל הזה יותר עובד? זה יותר מובן מאליו שיש לחקור?

אודי: בהחלט כן. במערב איחופה, בשוק האירופי המשותף, חד משמעית עובדים כך בהיקפים גדולים. שלא לדבר על ההשקעות הציבוריות, החלטות ממשלה, החלטות שרים ומניפסטים של השוק האירופי המשותף. מה שממשלת צרפת עשתה לפני שלושים שנה עוד לא קיים בישראל אפילו ברמת החשיבה.

גנית: מדינות רבות בעולם הבינו וטבעו ברמת מדיניות לאומית בעשורים האחרונים את ההשקעה במחקר ופיתוח באדריכלות. באופן כללי הבינו היום בעולם ש"ארכיטקטורה היא העסק של כולם" וזה לא רק האינטרס של היום, בעל הקרקע או הרשויות. אנו מאמינים שבעזרת חשיבה ואסטרטגיה נכונה כולם יכולים להרוויח וניתן לפתור בעיות רבות.

איזה פרויקט שעשיתם הוא דוגמא טובה לשינוי והשפעה על הסביבה?

גנית: יש כמובן את פרויקט הנמל. כשהתחלנו אותו התייעצנו עם מספר אדריכלי נוף על מנת לקבל אומדנים. הם נתנו לנו הערכה של 50 דולר למטר ואנו היינו רגילים לעשות בניינים ב-1000 דולר למטר. נדהמנו מהפער בין ההשקעה במרחב הפרטי למרחב הציבורי. למרבה המזל הייתה לנו הנהלת נמל מדהימה שהיה אפשר להעביר בעזרתה שינוי ויחד עמה יישמנו התפיסה שאפשר להשקיע במרחב ציבורי גם 150 דולר למטר ואפשר לחשוב עליו בדיוק באותה תשומת לב לפרטים כפי שחושבים בתכנון בית פרטי. האג'נדה שלנו הייתה ליצור מרחב מארח שפתוח לאינטרפרטציות, אך ללא כל קשר לנושא לעשות זאת באיכות מכסימלית. ואכן אנו נהנים כל יום מחדש מהתגובות ומהאהבה של הציבור ומהשינוי שזה עשה לתרבות הפנאי בתל-אביב. ההישג הכי גדול הוא שהנמל הפך לתקדים חיובי למוסדות ציבור ורשויות המבינים ששווה להשקיע במרחב הציבורי.

מרכז חינוכי עש גודמן, ארלזורוב 95 - תל אביב

נמל תל אביב

נמל תל אביב

נמל תל אביב

אודי: בספטמבר פתחו את מתחם הגנים של רמז-ארלזזורוב, זהו הבניין הציבורי הראשון שסיימו והתגובות הן מעל ומעבר למה שציפינו, הילדים נקשר למבנה וההורים אומרים שזה פשוט משהו אחר. הם נמשכים למקום, תורמים מעצמם ויוזמים שם פעילויות חברתיות. לא חלמנו שאדריכלות יכולה להשפיע כך על אנשים וזה מה שקורה בפרויקט מוצלח – אנשים חווים אותו, נהנים ורוצים עוד ממנו ורוצים לחזור אליו שוב. היינו רוצים שכל הערים בארץ יהיו כאלו, מקומות שנעים להיות בהם וזהו בעיני האתגר. האדריכלות היא הטקסט שהאנושות כותבת. אי אפשר למחוק באופן טוטלי את מה שנבנה והאדריכלות היא בעצם האמירה האנושית הגדולה ביותר. הערים הולכות ונבנות ומצטופפות ואני רואה בבניה חלק מהטבע. כמו שהנמלים בונות את הקן כך גם בני האדם. אין בעיני הפרדה בין מלאכותי וטבעי.

כמה עובדים כולל המשרד?

המשרד כולל בערך עשרה עובדים, כולל 2 שותפים: מאור רויטמן וחורש לריה.

אתם נוטים להעסיק עובדים מנוסים או כאלו שרק סיימו את לימודיהם?

אופי הפרויקטים שלנו מצריך פעמים רבות חשיבה טרייה ופחות שטנצית. אנו לא ממחזרים פרויקטים והצד הטכני מגיע רק אחרי תהליך חשיבת ולכן אנו נוטים לקחת אנשים מאוד מוכשרים שסיימו את לימודיהם (אך היו לנו גם עובדים ותיקים שהיו מעולים), להכשיר אותם בהדרגה לראש של המשרד ולהנות מהחשיבה המאוד פתוחה ויצירתית שלהם. הם פחות שבויים בפרה-קונספציות. הפרטים הטכניים גם הם מאוד חשובים, אנו משרד שממציא ומפתח פרטים ולכן שני הצדדים חשובים.

יש לכם העדפה לבוגרי מוסד לימודים מסוים?

לא. אך יש קצת הבדל בין מי שלמד בחו"ל ומי שלמד בארץ. בחו"ל דורשים רמת מקורות, דיוק ואיכות מסמכים גבוהה יותר, יש דרישה לאיכות השרטוט והמוצר. בארץ סלחנים יותר...

אתם מלמדים?

כרגע לא. לימדנו בעבר בעיקר בטכניון וגנית לימדה בלונדון עם סיום התואר. אנו מאוד אוהבים את זה מפני שכאשר מלמדים בעצם כל הזמן לומדים ועוסקים במחקר. כרגע אנו חוקרים בעיקר בתוך המשרד ומעורבים באקדמיה רק בהרצאות או סדנאות למיניהן, אך מאמינים שנחזור ללמד בעתיד.

מה מבחינת המשפחה? איך עושים את הכול ביחד?

גנית: הבנות שלנו הגדירו את זה כך: "יש כאלו שמתעניינים בבנות ובנים ואלו שמתעניינים בבנות ובניינים". היום כבר יותר קל לנו, הבנות שלנו גדלו

נמל תל אביב

נמל תל אביב

נמל תל אביב

התחדשות עירונית - רוגוזין, אשדוד

לתוך המערכת הזו. אנחנו לוקחים את העבודה גם הביתה והן רגילות לראות אותנו עובדים אך אנו משתדלים לעבוד לאחר שהן הולכות לישון. המזל שלנו הוא שאנחנו נורא אוהבים את מה שאנחנו עושים וכמובן נורא אוהבים את הבנות שלנו ומשליבים הכול ביחד במין סלט ישראלי.

אודי: פעם בכמה זמן אנו עושים טיול משפחתי כמה שיותר גדול ועל הדרך גם סוחבים את הבנות לכל הפרויקטים שמעניינים אותנו. ככל שהן גדלות אנו מבחינים שגם אצלן מתחילה העין לעבוד. לשלושתן יש יד טובה ועין טובה וזה ייקח אותן לאן שייקח.

יש לכם עיסוקים ותחביבים מלבד האדריכלות?

גנית: אדריכלות אצלנו זה גם מקצוע וגם תחביב אז הכול קשור – כל תערוכת אמנות או ספר מתקשרים למה שאנחנו יוצרים באותו זמן. אני גם מתרגלת יוגה ושואפת כל הזמן שיהיה לי יותר זמן לזה.

אודי: אנו מצלמים ומסריטים הרבה ואני גם עוסק בעריכה, בעיקר של סרטי משפחה. אני חש שיש קירבה בין עריכה לאדריכלות. גם אדריכלות היא סוג של עריכה.

איפה תרצו לראות את עצמכם 10 שנים מהיום?

אודי: טוב לנו פה מאוד גם פיזית, במיקומו של המשרד, וגם בתחום בו אנו עוסקים. יש לנו הנאה וסיפוק רב ממה שאנו עושים אך היינו רוצים יותר מרווח לחקור, להיות מסוגלים להעסיק יותר אנשים שיעסקו במחקר וחיפוש של דברים.

גנית: היום אנו נאבקים על הכלכליות של כל פרויקט לאור הזמן הקצר יחסית שאפשר להקדיש לו. היינו רוצים שהתרבות בה אנו חיים תקצה תקציבים יותר גדולים לתכנון.

התקציבים המוקצים בישראל לתכנון הם שליש מהמקובל בעולם המערבי וזה מכניס את החיים שלנו ללחץ רב כי אנו מספיקים לעשות את זה אך זה גובה מחיר של עבודה בלחץ וימי עבודה ארוכים. היינו שמחים אם לנו ולעובדים שלנו היה יותר אוויר לנשימה. לסיכום: היינו רוצים לעשות את אותם דברים רק עם יותר אמצעים לעשות אותם. כך היה אפשר להגיע אפילו עוד יותר רחוק עם הפרויקטים.

ואם כבר מדברים על תקציבים, הרגשתם את המיתון?

בהחלט. פרויקטים נעצרו והצטמצמו, עיריות החליטו לעכב יוזמות מסוימות. עכשיו המצב מתחיל להשתפר אך עדיין לא מורגש שגשוג.

ולסיכום, יש לכם עצה לאדריכל שסיים כעת את לימודיו?

אודי: הייתי ממעיץ לו להחליט מה הוא אוהב ולעבוד לפי זה ולא לפעול ממניעים אחרים.

התחדשות עירונית - רוגוזין, אשדוד

ספריה עירונית בחיפה, הצעת תכנון

טולמנס, הרצליה

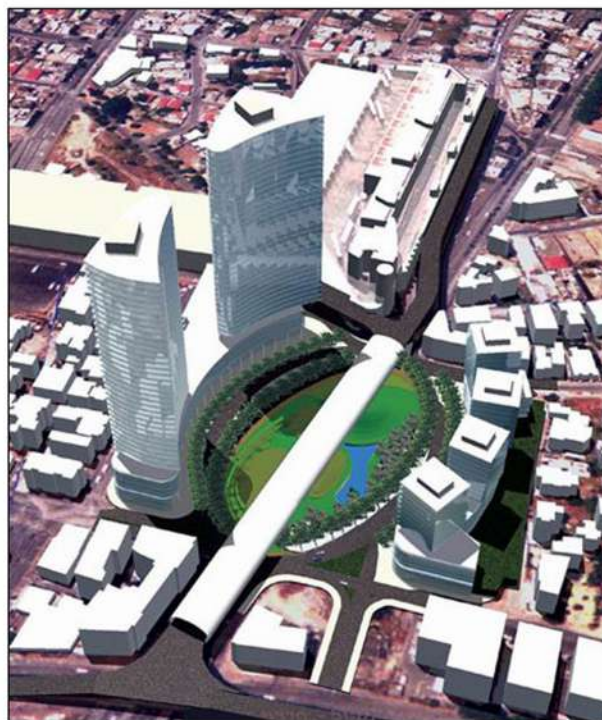
אניק ניו יורק, בית אופנה, קניון רמת אביב

המקצוע הזה הוא כל כך רחב ויש אפשרות לעשות המון דברים ולכן חשוב לדעת מה מניע ומעניין אותך ולעבוד מתוך עצמך. כאשר אתה מבין מה מניע אותך, יותר קל לך להתאמץ על זה ולשלב את המחיר. כשלמדנו בשנה חמישית פרויקט גמר, התחלנו את העבודה בחיפוש אצל כל סטודנט על מה חשוב לו להתאמץ, לעבוד מתוך עצמו להבין מה המוטיבציה שלו. אחד בוחר במקצוע כי הוא אוהב ליצור צורות וצבעים ושני בוחר באדריכלות מכיון שהוא אדם עם מודעות חברתית מאוד גבוהה וחצה ליצור תנאים שווים לכולם.

כאשר אתה מבין את המניעים שלך זה מאפשר לך לעבוד מתוך מוטיבציה אחרת לגמרי. זה אישי ושליך וזה משהו שמלווה אותך שנים.

גנית: הייתי מציעה למי שסיים לימודים לשמור על חשיבה שהיית מגדירה אותה כאמיצה ושואפת לקבוע מחדש גבולות ולהגדיר מחדש אך לעשות זאת בצניעות ומתוך הבנה שיש המון ידע בעולם שאפשר ליהנות ממנו.

אודי: מצד אחד לעבוד כאילו המצאת את הגלגל ולא לאבד את התלהבות היצירה של ים מאין, אך מצד שני ללמוד טוב מאוד על כל הגלגלים שהמציאו לפניך להיות מספיק בוגר כדי ללמוד מה עשו בנושא הזה. הבורות היא אויב מאוד גדול של האדריכל הצעיר. גם אם מפתחים משהו לפתח מתוך עיניים עצומות והתבוננות פנימית אך גם לפקוח עיניים ולראות מה עשו בנושא. בקיצור: לא בורות-לא תמימות, אבל מצד שני הרבה התלהבות.

פרויקט התחדשות עירונית- מתחם ליונסקי, תל אביב

פרויקט התחדשות עירונית- מתחם ליונסקי, תל אביב

הרצליה, המרכז החדש